

18 yaşından büyük çocuklar ve eş için ödenen bireysel emeklilik primlerinin ücret matrahından indirimi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-63-1-144
Tarih	17.03.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-63-1-144 17/03/2011

Konu : 18 yaşından büyük çocuklar ve eş için ödenen bireysel emeklilik primlerinin ücret matrahından indirimi

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ücretlinin 18 yaşından büyük çocuklarına ve eşine ait bireysel emeklilik primlerinin vergi matrahından indirilip indirilemeyeceği ve yıl içinde herhangi bir ayda indirim konusu yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 63 üncü maddesinin 3 numaralı bendinde,

"Sigortanın veya emeklilik sözleşmesinin Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir sigorta veya emeklilik şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları,

İndirim konusu yapılacak prim, aidat ve katkıların toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 10'unu (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için ödenen primlerde, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 5'ini) ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu oranı % 20 oranına kadar (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için % 10 oranına kadar) artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir."

hükmü yer almaktadır.

13.08.2003 tarihinde yayınlanan 3 No'lu Gelir Vergisi Sirküleri'nin,

"3.1-Ödenen Katkı Payları ve Sigorta Primlerinin Ücret Matrahının Tespitinde İndirimi" başlıklı bölümünde,

"Küçük çocuk tabirinden, 18 yaşını doldurmamış ve mükellef tarafından bakmakla yükümlü olunan (nafaka suretiyle bakılanlar dahil) kişilerin anlaşılması gerekmektedir." hükmü,

"3.2-Ödenen Katkı Payları ve Sigorta Primlerinin Yıllık Beyanname ile Beyan Edilecek Gelirlerde İndirimi" başlıklı bölümünde, "...Mükellefin eşi ve çocuklarının ayrı beyanname vermeleri halinde, eş ve çocuklar adına ödenen prim ve katkı payları öncelikle kendi gelirlerinden indirilecektir." hükmü ve

256 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde;

"3. Katkı Payı ve Primlerin İndirim Konusu Yapılacağı Dönem

Katkı payı ve primlerin vergi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilmesi için, gelirin elde edildiği dönem ile ilişkili olması ve bu dönem sonuna kadar ödenmiş olması gerekmektedir.

... Buna göre (...) ücretlere ilişkin indirimde ise ücretin ilgili olduğu ay ile ilişkili olması ve bu aylık dönemin sonuna kadar ödenmiş olması gerekmektedir."

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, eğitim durumuna bakılmaksızın, 18 yaşından küçük ve ücretli tarafından bakmakla yükümlü olunan (nafaka suretiyle bakılanlar dahil) çocuklar için ücretli tarafından ödenen prim ve katkı paylarının ücretlinin vergi matrahından indirimi mümkün olmaktadır. Ödemesini ücretli yapsa dahi, 18 yaşından büyük çocuğu için yapılan prim ödemelerinin vergi matrahından indirimi mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca, emekli ya da çalışmayan eş için ücretli tarafından ödenen prim ve katkı paylarının ücretlinin vergi matrahından indirimi mümkündür. Ancak, çalışan eş adına ödenen prim ve katkı paylarının öncelikle çalışan eşin ücret matrahından indirim konusu yapılması gerekmekte olup, eşin ücret matrahının yeterli olmaması nedeniyle indirim konusu yapılamayan tutarın, ödemeyi yapan eşin ücret matrahından indirimi mümkün olacaktır.

Öte yandan, ücretlerini peşin alan ücretlilerin aylık dönemler itibariyle ödedikleri şahıs sigorta primleri ve bireysel emeklilik katkı paylarına ait belgeleri primin ve katkı payının ait olduğu ay içinde işverene ibraz etmeleri koşuluyla, oransal ve mutlak sınırlamalar çerçevesinde izleyen aylara (bir sonraki aya) ait ücretlerin vergi matrahının hesabında indirim konusu yapılabilecektir. Söz konusu belgelerin ilgili olduğu ay geçtikten sonra işverene ibrazı halinde ise indirim konusu yapılması mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026